

Pentru păzirea auzului

Mihai Eminescu

Dacă auzi în aer cântare dulce, veche,
O taie chiar cu sila de la a ta ureche -
Căci cântecele-acestea te-nchină dezmierdării
Și-ți leagănă simțirea pe undele uitării;
Se varsă înlăuntru-ți a aerului miere
Slăbănogindu-ți mintea și mândra ei putere
Și acea socoteală măreață-mbărbătată
A sufletului mândru o întunecă îndată.
Prea dulce adormire în aer curge miere
Și inima-ți bărbată devine de muiere,
Iar mintea ta cu partea ei cea nălucitoare
Nu încetează-n forme a plămădi, ușoare,
Acele chipuri mândre în cântec înțelese:
Cu chipuri pătimase se umple ea adese.
Când cântăreții nu-i vezi ș-a fi muieri se-ntâmplă,
Atunci se bate-n tremur sângele tău sub tâmplă
Și-n pritorii creieri îndată el încheagă
Poftite chipuri albe - femei cu firea dragă.
Nu fluierați de-aceea urechea-n versul iambic:
Picioru-ușor se mișcă în saltul ditirambic,
Fără de rânduială, și dulce și molatec,
Ca ceara ea îți face sufletul muieratec.
De vrei să scapi de ele, de-urmarea lor amară,
Astup-a ta ureche tu singur chiar - cu ceară.
Nu spune-un basm numai poetul cel vorbăreț
De eroul Odiseu cel mult meșteșugăreț:
Și-au astupat cu ceară urechea, să se culce,
La glasul de sirenă adormitor de dulce,
Ș-astfel putut-a numai corabia-i s-o poarte
Pe lângă a lor ostrov aducător de moarte,
Dori pază și șie, urechii, înțeleptul,
Cu gândul să-și ferească și inima și pieptul.
Căci fără de rânduială e al femeii vers,
Ca de pe-o tablă gândul din minte ți l-a șters:
Te farmecă, urechii neavând învelitoare,
Sirena dezmierdării de moarte purtătoare.

Cu drept cuvânt de-aceea se prihănesc de carte
Asirienii antici din Asia departe,
Ce nu se-mbată însă nicicând cu dulce vin
Ci cu cântări molateci, cu-al glasului suspin.
Ei schilodesc băieții ca glasul să-l subție,
Ca gura lor ca gura muierilor să fie.

Păreau c-a lor ființe sunt cu muierea gemeni,
Cântau cu glasul dulce și rugător asemeni.
La cânturi desfrânate ei ascultau cu haz,
Se îmbătau de patimi, se îmbrăcau cu-atlaz
Și numai în odihnă și-n desfătări de rând,
Culcați pe sub umbrare, trăiau ei putrezind
În dulce lenevire și nu erau destoinici
S-asculte glasul aspru al trâmbiței războinici:
Hrănindu-și nălucirea cu gânduri moi, băieții,
Să pară cântărețe – că li sunt cântăreții.

Cu cele-ndulcitoare a oamenilor glasuri,
Cu zicături se asemăn și glasul cel de pasări.

Ba-mpătimit se poate să fie omul oare
Pentru jivine-adeșea și necuvântătoare.
Onorie-mpăratul mai mult iubea acușă
Decât cetatea Roma – pe Roma cățelușă.
Mai mult decât pe oameni, inimi împătimate
Iubesc flori, iubesc pasări cu penele-mpistrite.
Sunt oameni cari vecinic cu oameni nu se-mpac.
Și Xerxes se-ndrăgește mai iute de-un copac:
Platanu-mpodobeste el ca pre o mireasă
Și spânzură în crengi gherdamuri mult frumoasă;
De ramuri el atârână cercei și cu inele
Și rădăcina vezi-o înfrumusețând brățele.
Și vârful încununează surguci împărătești
Să semene cu-o mândră crăiasă din povești;
Ș-așfel împodobindu-l, el rădăcina-adapă
Cu o mult prețioasă, mirositoare apă.
Spre a-și păzi mireasa de orice ochi obraznic,
Străjeri el pune-n poartă, epitrop pune paznic.
Iar despre-un alt se spune că mult au îndrăgit
P-un chip pe care singur cu mâna-i la cioplit:
Sărută, îmbrățișază el propria făptură
Și l-ale ei genunche-și dă sufletul pe gură.
El singur se jertfește.